

Examenul național de bacalaureat 2025
Proba E. b)

Limba și literatura ucraineană maternă

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Прочитай уважно текст і виконай вимоги:

«Іван був дев'ятнадцятою дитиною в гуцульській родині Палійчуків. Двадцятую і останньою була Анничка.

Не знати, чи то вічний шум Черемошу і скарги гірських потоків, що сповняли самотню хату на високій кичері, чи сум чорних смерекових лісів лякав дитину, тільки Іван все плакав, кричав по ночах, погано ріс і дивився на неньку таким глибоким, старече розумним зором, що мати в тривозі одвертала од нього очі. Не раз вона з ляком думала навіть, що то не од неї дитина. Не сокотилася баба при злотах, не обкурила десь хати, не засвітила свічки — і хитра бісиця встигла обміняти її дитину на своє бісеня.

Туго росла дитина, а все ж підростала, і не стямилась навіть, як довелося шити їй штани. Але так само була чудна. Дивиться перед себе, а бачить якесь далеке і не відоме нікому або без причини кричить. Гачі на йому спадають, а воно стоїть серед хати, заплющило очі, роззявило рота і верещить.

Котивсь зеленими царинками, маленький і білий, наче банька кульбаби, безстрашно забирався у темний ліс, де гаджуги кивали над ним галузками, як ведмідь лабами.

Коли Іванові минуло сім літ, він уже дивився на світ інакше. Він знав вже багато. Умів знаходити помічне зілля — одален, матриган і підойму, розумів, про що канькає каня, з чого повсталала зозуля, і коли оповідав про все те вдома, мати непевно позирала на нього: може, воно до нього говорить? Знав, що на світі панує нечиста сила, що аридник править усім; що в лісах повно лісовиків, які пасуть там свою маржинку: оленів, зайців і серн; що там блукає веселий чугаистир, який зараз просить стрічного в танець та роздирає нявки; що живе в лісі голос сокири...

Весь світ був як казка, повна чудес, таємнича, цікава й страшна.

Вдома, в родині, Іван часто був свідком неспокою і горя. За його пам'яті вже двічі коло їх хати трембітала трембіта, оповіщаючи горам і долам про смерть: раз, коли брата Олексу роздушило дерево в лісі, а вдруге, коли браччик Василь, файний веселий легінь, загинув у бійці з ворожим родом, посічений топірцями. Се була стара ворожнеча між їхнім родом і родом Гутенюків.

То байка, що Іван був дев'ятнадцятий в батька, а Анничка двадцята. Їхня родина була невелика: старині двоє та п'ятеро дітей. Решта п'ятнадцять спочило на цвинтарі біля церковці.

Всі вони були богомільні, любили ходити до церкви, і особливо на храм. Там можна побачитись було з далеким родом, що осівся по околишніх селах, та й траплялась нагода оддячити Гутенюкам за смерть Василеву та за ту кров, що не раз чюрила з Палійчуків...»

(Михайло Коцюбинський— *Тіні забутих предків*(скорочено))

A. На основі інформації, отриманої з тексту, підготуйте до екзаменаційного аркуша наступне завдання:

1. Уточни до якого літературного жанру належить текст. Подай дві характерні риси визначеного жанру. **6 балів**
2. Випиши з тексту три різні художні засоби. **6 балів**
3. Визнач, скільки дітей було у родині Палійчуків та якою дитиною був Іван. **4 бали**
4. Подай синоніми до слів: мати, ліс. **4 бали**
5. Знайди у тексті художні деталі, які описують що робив Іван коли йому минуло сім літ. **6 балів**
6. Визнач, чому вже двічі коло їх хати трембітала трембіта. **4 бали**

Б. Склади текст обсягом не більше 1 сторінки, в якому охарактеризуй Івана Палійчука з повісті Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків».

Складаючи текст, пам'ятай про таке:

1. висвітлення характерних рис та життєвого погляду Івана Палійчука;	3 бали
2. опис ставлення головного героя до природи;	2 бали
3. визначення сили кохання та неможливості існування без нього;	2 бали
4. безперервність тексту та логічна послідовність інформації;	2 бали
5. поділ на вступ, суть і висновок.	1 бал

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Тебе звати Костик/Катруся Симоненко. Ти випускник/випускниця Теоретичного ліцею ім. «Тараса Шевченка», в м. Київ. На окремій сторінці напиши заяву, в якій вимагаєш декану Київського Університету Технологій та Дизайну прийняти твої документи для вступних екзаменів.

Вимоги:

1. використання термінології ділової літератури, властивій заяві;	4 бали
2. дотримання форм побудови такого виду тексту;	3 бали
3. використання даних, вказаних у сюжеті;	5 балів
4. правопис і логічна послідовність тексту;	4 бали
5. оформлення тексту на сторінці.	4 бали

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

«Мучився Гриць цілі два роки сам із дрібними дітьми. Ніхто за нього не знав, як він жиє, що діє, хіба найближчі сусіди. Оповідали вони, що Гриць цілу зиму майже не палив у хаті, а зимував разом із дівчатами на печі...»

(Василь Стефаник)

Напиши твір на тему „Доля людини - жорстокість світу” на основі новели «Новина» Василя Стефаника (1-3 сторінки).

Вимоги:

а. Зміст есе

22 бали

- наявність у тексті вказаної теми;
- опис життя людини в екстремальних умовах і спроба знайти вихід із цього становища, яка призводить до трагедії;
- визначення конфлікту батьківської любові та моральних цінностей з реаліями життя в умовах голоду та злиднів;
- зображення нестерпних умов життя українського селянства;
- власна думка на задану тему.

б. Формальна сторона тексту (поділяється на вступ, суть і висновок – 1 бал; безперервність і логічна послідовність інформації – 3 бали, відповідність нормам літературної мови – 3 бали, зовнішній вигляд та чіткість тексту – 1 бал) **8 балів**